

Kwaliteit van toetsen binnen handbereik: Reviewstudie van onderzoek en onderzoeksresultaten naar de kwaliteit van toetsen

---

N. A. M. Maassen, D. den Otter, S. Wools, B. T. Hemker, G. J. J. M. Straetmans en
T. J. H. M. Eggen

Samenvatting

Toetsing is in het onderwijs aan de orde van de dag. De uitslagen van deze toetsen kunnen zeer bepalend zijn voor de onderwijs carrière van studenten. Het is daarom van belang dat de kwaliteit van de gebruikte toetsen goed is. Toch blijkt het complex om te bepalen wat goede kwaliteit is. Het doel van deze reviewstudie is inzicht te geven in wat men op dit moment beschouwt als toetskwaliteit en aan te tonen waar hiaten in kennis liggen. Op systematische wijze zijn 242 artikelen verzameld die ingaan op kwaliteitsaspecten van toetsen in het onderwijs. De genoemde kwaliteitsaspecten zijn ondergebracht in een begrippenkader, bestaande uit vijf hoofdcategorieën. De kwaliteitsaspecten die binnen de hoofdcategorie betrouwbaarheid vallen komen het meest frequent voor. De resultaten laten zien dat de frequentie waarmee de kwaliteitsaspecten worden genoemd afhangt van een aantal factoren: het doel van de toets, de fase in de toetscyclus en of een onderzoek in de praktijk is uitgevoerd of dat het een theoretische beschrijving betreft. Deze resultaten geven aanleiding tot vervolgonderzoek en aanbevelingen voor de praktijk, zodat de werkwijze in de praktijk kan worden verbeterd en toetsen van goede kwaliteit zijn.

Abstract

Quality of assessments within reach: Review study of research and results of the quality of assessments

Educational tests and assessments are important instruments to measure a student's knowledge and skills. The question that is addressed in this review study is: "which aspects are currently considered as important to the quality of educational assessments?" Furthermore, it is explored how this information can be made available for both researchers and practitioners. Based on a systematic literature review, a conceptual framework was developed. The quality aspects in the framework were: reliability, generalizability, validity, the use of test and assessment results, and boundary conditions. The results were validated by focus groups. It was concluded that the different aspects of quality mentioned within articles were dependent on the authors' perspective on assessments. Perspectives differ based on purposes of assessments, phase in the assessment process an article addressed, and whether the article was theoretically or practically oriented. Overall, results show that the quality aspect reliability is discussed most frequently.

Nathalie A. M. Maassen en **Dorien den Otter** zijn werkzaam als junior-onderzoeker bij de Universiteit Twente. **Saskia Wools** is manager Prototyping CitoLab bij Cito. **Bas T. Hemker** is Toetsdeskundige bij Cito. **Gerard J. J. M. Straetmans** is lector Assessment bij Saxion Hogeschool en Toetsdeskundige bij Cito. **Theo J. H. M. Eggen** is bijzonder hoogleraar Psychometrie bij de Universiteit Twente, wetenschappelijk directeur bij RCEC en senior Toetsdeskundige bij Cito.